

Isosuon ja Kivenholma

Erämaatunnelmaa etsivä löytää Isosuolta omaleimaisen maiseman, jonka keskellä elää useita suo- ja metsälintuja. Laajat luonnontilaiset suot ovat harvinaisia vähäsoisessa Päijät-Hämeessä, Isosuonkin nähdäkseen on ylitettävä maakunnan raja Etelä-Savon puolelle. Päijäthämäläisten lintuharrastajien toimialueella toki ollaan.

Pääosa Isosuosta on erilaisten rämetyyppien ja reunakorpien muodostamaa koskematonta luonnonmaisemaa. Natura-suon rajojen sisälle mahtuu myös pieniä neva-aloja ja upottavaa hetteikköä. Suon arvokkuutta lisäävät komeapuustoiset metsäsaarekkeet, joiden suojissa asustaa vanhan metsän lintuja. Aivan kokonaan ojitettujen viilloilta ei ole Isosuollakaan säästytyt. Suon reunojen ojitukset ovat onneksi jo menettäneet kuivatustehonsa.

Linnusto

Isosuo on useimpien lintupaikkojen tapaan parhaimmillaan varhaisena kevätaamuna. Teeret pulisevat, kurjen huuto raikaa ja korppi ronkkuu suon yllä. Äännekkäimpien suon asukkaiden kovin into vaimenee hiljalleen toukokuussa, jolloin aamukuoron tahdin

Teeri. PK

määräävät pikkulinnut, joista metsäkiviset ja pensastasket ovat hyvin esillä. Leppälintuja kuuluu reunametsistä monesta suunnasta ja käet kukkuvat.

Isosuolla on paljon hyvää pesimäympäristöä pohjansirkulle, mutta tuoreita tietoja lajista ei ole ilmoitettu. Myös muiden pienten suolintujen kato Etelä-Suomesta näkyy Isosuolla. Niittykivisistä ja keltävästäräkistä ei ole pesimäaikaista havaintoja. Elinympäristöä kyllä olisi tarjolla kaikille kolmelle.

Rämeet eivät yleensä ole kahlaajaparatiiseja, Isosuokaan ei tee säännöstä poikkeusta. Harvalukuinen valkoviklo pesii kuitenkin suon laiteilla ja kuovi pitää ääntä muidenkin kahlaajien edestä. Vakiolajeja ovat myös taivaanvuohi, metsäviklo ja reunametsien lehtokurppa.

Niin suo kuin onkin, Isosuon arvo maakunnallisesti tärkeänä pesimäalueena on paljolti vanhan metsän lintujen ansiota. Rauhalliset reunametsät ja metsäsaarekkeet sekä suon eteläosan kelokot tarjoavat esimerkiksi metsolle ja pohjantikalle houkuttelevan elinympäristön. Suolla liikkuminen on toki raskasta tarpomista, mutta sinnikäs kulkija kyllä tapaa ennen pitkää monet metsän ja suon arvot. Lintualueen kokonaisuuteen kuuluu lisäksi suon eteläpuolella oleva erillinen, metsätyypeiltään rehevä

Kivenholman Natura-metsikkö, jossa elää vaateliaita vanhan metsän pikku-lintuja.

Retkeily Isosuolla

Jos haluaa löytää mahdollisimman paljon alueen lajeista, kannattaa varata aikaa patikointiin. Reittiin on hyvä sisällyttää suon avoimia osia, reuna-korpia ja metsäsaarekkeitä. Isosuolle pääsee suoraan suon kaakkoisnurkan autopaikalta, länsipuolen parkeista kävellään reunametsien läpi. Suolla ei ole kulkua helpottavia tai ohjaavia polkuja. Suolinnustoltaan monipuolisempi eteläpuolisko on upottavana myös raskaskulkuisempi kuin pohjoinen osa. Suon keskellä metsäsaarekkeissa on paikoin vanhoja polku-uria. Avoimilla suo-osilla on paikkoja, joista näkee ja kuulee melko kaukanakin olevat linnut.

Saapumishoje

Isosuolle on noin 15 km Pertunmaan kirkonkylästä. Reitti Isosuon itäpuolelle: Kirkolta lähdetään pohjoiseen Pertuntietä (426), jolta käännyttään parin kilometrin jälkeen luoteeseen vasemmalle Joutsantielle (428). Tätä ajetaan 10 km Ruorasmäkeen, jossa käännyttään oikealle Rantolahdentielle. Noin 2,5 km:n päässä ollaan suon eteläosassa, jossa auto jätetään tien varteen.

Reitti länsipuolelle: Ruorasmäessä ei käännytä Rantolahdentielle, vaan jatketaan kylän ohi noin 0,7 km risteykseen, josta käännyttään pohjoiseen oikealle Särkänniementielle. Sopivaa pysäköintitilaa on tien varressa runsaan 1,2 km:n päässä ja kauempana suon pohjoisosassa.

Suon eteläpuolella olevaan Kivenholman metsään pääsee Särkänniementielle, josta erkanee idän suuntaan mökkitie. Tietä voi kulkea noin 150 m, jonka jälkeen kannattaa kaartaa loivasti oikealle alle sadan m:n päässä edessä näkyvää vanhaa metsää kohti. Runsaan 7 hehtaarin metsässä ei ole selviä polkuja.

TYYPILAJEJA Teeri, metso, kurki, taivaanvuohi, kuovi, käki, pohjantikka, metsäkivinen, pensastasku

MUITA LAJEJA Valkoviklo, kehrääjä, käenpiika, harmaapäätikka, palokärki, pikkusieppo, pikkulepinkäinen

Autopaikkoja

Rantolahdentie: N 6830811 E 469109 ja N 61° 36,567' E 26° 25,059'

Särkänniementie eteläinen: N 6831177 E 467857 ja N 61° 36,758' E 26° 23,641'

Särkänniementie pohjoinen: N 6832782 E 468302 ja N 61° 37,622' E 26° 24,128'